גליון

דברי תורה
ושיחות קודש

גליון רנ"ג

פרשת לך - לך תשפ"ז

יו"ל ע"י מכון אוצרות אמשינאוו

© כל הזכויות שמורות
לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

קו אוצרות אמשינאוו
605.313.6873
(בארה"ק 074-7964020)
שיעורי תניא בשלוחה 2

ניתן להשיג הגליון

בארה"ב

באדא פארק
ביהמ"ד אמשינאוו 4408-15th Ave.

וויליאמסבורג
ביהמ"ד אמשינאוו 144 Rodney st.

מאנסי
ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.

לעייקוואד
אצל הר"ר ישראל נתן בוים הי"ו

בארה"ק

ירושלים
אצל הר"ר זלמן לעווין הי"ו

ביתר
אצל הר"ר אברהם לאנדא הי"ו

בני ברק
אצל הר"ר שלמה לייב לאנדא הי"ו

בית שמש
אצל הר"ר יהודה וידער הי"ו

חיפה
אצל הר"ר ישראל ברוידבקר הי"ו

סדר ועימוד:
טקסטורה
bs0504177@gmail.com | **0504.177.077**

ואלה יעמדו על הברכה בעבור שנדבו הוצאות הגליון

לעילוי נשמת
הרבנית הצדקנית מרת רחל לאה ע"ה
אשת מרן הרה"ק האור יצחק זי"ע
בת הרה"ח רבי דב בעריש פערקאל ז"ל
נלב"ע י"ג מרחשוון
ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ
הרה"ק ר' יחזקאל הכהן זי"ע
בעל הכנסת יחזקאל מראדאמסק
בן הרה"ק רבי אברהם ישכר בער זי"ע
נלב"י י"ח במרחשוון תרע"א
הונצח ע"י החפץ בעילום שמו הטוב

הרה"ח ר' חיים ראזמאן שליט"א
מאנסי
לע"נ אביו
הרה"ח ר' ישכר בעריש ב"ר חיים ז"ל
נלב"ע י"ז חשוון תשפ"א
ת.נ.צ.ב.ה.

תוכן הענינים

• דברי תורה •

סעודה שלישית תשפ"ג ..... ה

כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך ❁ והתקדישתם והייתם קדושים ❁ אם שמוע תשמע לקול ה' ❁ מלוא כל הארץ כבודו

סעודה שלישית תשפ"ד ..... ז

לך אזבח זבח תודה ❁ נגילה ונשמחה בך ❁ המרבה כבוד שמים וממעט כבוד עצמו ❁ להעלות את הגשמיות לה'

סעודה שלישית תשפ"ה ..... ט

עם ישראל חזקים באמונתם כחומה ❁ אברהם אבינו זכה לדורות ע"י תוקף אמונתו ❁ כח השכל להתגבר על תאוות הגוף ❁ בעת ניסיון יכול להנצל רק ע"י יראת שמים ❁ הקב"ה חפץ בעבודתנו אף כשאנו במדרגה נמוכה

סעודה שלישית תשפ"ו ..... יא

למה הירבה אברהם אבינו לדחות את הרכוש ❁ קושיות בפסוק ובמדרש על סדר הדברים ❁ היצר מפתה האדם להשקיע רק בעניני עוה"ז ❁ יתרחק ממעשי מדינתו ואח"כ אף ממעשי קרוביו ❁ ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלקים בציון

• שיחות קודש •

ה'חזון איש' | הרה"ק מקארלין זי"ע ..... יד

ושאל לו במשפט האורים ❁ חיבור יסודי ומחודש ❁ שיק אוועק דאס מענטשליכקייט... ❁ הרה"ק מקארלין | עמו אנכי בצרה ❁ צדיק גוזר

הרה"ק ה'אהבת שלום' מקאסוב זי"ע ..... טז

וזכרת את ה' אלקיך ❁ אדמת קודש היא ❁ כריח שדה אשר ברכו ה' ❁ וארוצה עד איש האלקים ❁ רואים את הקולות ואת הלפידים ❁ ויעשו כולם אגודה אחת ❁ כי חסד חפצתי ולא זבח ❁ לקבל שבתות מתוך מיעוט עוונות

פרשת לך לך

סעודה שלישית תשפ"ג

כי אראה שמיך - מעשה אצבעותיך

ויאמר ה' **אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך. ובמדרש** (לט, א) ר' יצחק פתח (תהלים מה) שמעי בת וראי והטי אזנך, ושכחי עמך ובית אביך, ויתאו המלך יפייך. אמר רבי יצחק משל לאחד שהיה עובר ממקום למקום, וראה בירה [ארמון] אחת דולקת, אמר תאמר שהבירה זו בלא מנהיג, הציץ עליו בעל הבירה, אמר לו אני הוא בעל הבירה וכו'. ורבו הפשטים בספה"ק לבאר מדרש זו.

אי' מהרה"ק ר' **שמחה בונים מפשיסחא** זי"ע, על הפסוק (תהלים קלו, ה) לעושה השמים בתבונה כי לעולם חסדו. ושאל, וכי יש איזה חידוש בדברי השבח, שהשמים נעשו מתוך תבונה, הלוא כשם שאין משבחין את החייט שתופר את הבגדים בחוטין, מכיון שזהו הדרך הרגיל לתפרן, כמו כן השמים במלוא חכמתה, בוודאי אינו יכולה להיעשות אלא ע"י תבונה.

אך פירוש הענין הוא, שמלבד מה שברא ה' את השמים, עוד עשה חסד עם בריותיו שנתן בשמים כח כזה שיתן תבונה למתבונן בה, שיוכל להבין ממנה מי שבראו, כנאמר השמים מספרים כבוד קל וגו', וכמ"ש (ישעיה מ, כו) שאו מרום עיניכם, וראו מי ברא אלה וגו', כלומר שלא רק שיכולים לראות את השמים, אלא המתבונן יכול גם לראות בה מי שבראו.

והתקדישתם - והייתם קדושים

ובזה ביאר הרה"ק ר' **יעקב מראדזימין** זי"ע, שמעי בת וראי והטי אזנך, פי' אם אדם יטה אזנו היינו כלי שמיעה שלו, ישמע וירגיש שיש אלקים שברא הכל, הסיבה שאין יכולים לראות את שורש הבריאה, כיון שעסוק בקנאה תאוה כבוד, שבזה מסיר את עיניו מלראות, אך אם 'הולך ממקום למקום' מארצך וממולדתך, כלומר שעוזב את הרעה, ומעדן את גופו להיות נקי מהבלי עוה"ז, זוכה לראות בירה דולקת, שהבירה מאירה באור גדול, ומפרש 'דולקת'

מלשון נרות דולקים, (ואינו מפרש ׳שנשרף הבירה׳) ורואה איך שכל הבריאה מאיר מכבוד ה׳, א לעכטיגע וועלט, היינו מכיון שהוא נקי זוכה לראות את הבירה דולקת, ואז תמה איך בכלל ניתן להעלות על הדעת שעולם זה בלא מנהיג, שהרי כל דבר מאיר ומורגש בו כח אלוקי, וכשמגיע לדרגא זו, אזי זוכה נמי ש׳הציץ עליו בעל הבירה׳ שה׳ מתגלה לפניו, היינו שמשיג עוד ועוד השגות. וזהו ויתאו המלך יפיך כי הוא אדוניך.

אם שמוע תשמע לקול ה׳

וכדברי הרה״ק הרבי ר׳ בונם זי״ע, על מאמר חז״ל, (אבות ו, ב), בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב, ומכרזת ואומרת, אוי להם לבריות מעלבונה של תורה. והקשה, אם אי אפשר לשום איש לשמוע את הקול - אזי למה צריכים את הקול? וידועים דברי הבעל שם טוב, שכן שומעים את הבת קול בצורה של הרהורי תשובה כל אחד לפי מדריגתו.

ואמר על זה משל, לאיש אחד שנסע במרכבה ולקח את בנו הקטן עמו. בדרך עברו ביער עבות גדול, ביקש הנער מאביו שרוצה להכנס אל היער ללקוט פירות מתוקים להשיב נפשו. ויאמר לו אביו, אם תכנס בעובי היער, יכול אתה לטעות בדרכך, על כן הסכימו ביניהם, שהנער יזעק אבא והאב יענה לבנו בכל עת הליכתו ביער, ואתקרב תמיד אליך, וכך לא יתפרדו ביניהם, אך לא כך היה מעשה, כי אחר זמן מועט נכנס הנער עמוק מדי ליער, ועל כן לא שמע בקול אביו, וכאשר האב לא שמע את קול בנו צעק בקול גדול בני, בני, איכה. וסיים הרבי ר׳ בונם זי״ע, שאכן הבת קול זועק לכל אחד ואחד, כי הבריאה אומרת כולו כבוד להתקרב לה׳, אך אפשר לשמוע כל זאת רק בתנאי שלא נכנסים עמוק מדי ליער ודו״ק. וזהו ושכחי עמך ויתאו המלך יפיך.

מלוא כל הארץ כבודו

וכדברי כ״ק **אאמו״ר זצללה״ה** על המשנה (אבות ד, כא) רבי אלעזר הקפר אומר, הקנאה והתאוה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם, פי׳ שהעולם מצד עצמו הוא טהור ונקי, אך זה שמשקע עצמו בג׳ מדות הללו, יוצא מן העולם, היינו שאין יכול לראותו.

יעזור השי״ת שנזכה לראות את החיות האלוקי שבכל הבריאה, ולא להתעסק בענינים פחותים, ונזכה לגאולה במהרה.

סעודה שלישית תשפ"ד

לך אזבח זבח תודה

וירא ה' אל אברם, ויאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת, ויבן שם מזבח לה' הנראה אליו. בפרשה זו מדובר אודות עבודתו של אברהם אבינו שהיה הראש למאמינים, והוא המשיך בעולם כולו את האמונה בה', וכאן הבטיח לו השי"ת, 'לזרעך אתן את הארץ הזאת', אשר כלולים בה שתי ברכות, ברכה שיהא לו בנים, וברכה שיקבלו את ארץ ישראל. ועל כן מיד בנה מזבח להודות לה'. ואכן **ברש"י** כתב הטעם שהקריב הקרבנות היה על בשורת הזרע ועל בשורת ארץ ישראל.

נגילה ונשמחה בך

אך באור החיים הק' כתב, שלא בנה המזבח להודות על ב' בשורות הללו, אלא על עצם הדבר שזכה שה' נראה אליו, כי זה היה עיקר סיבת שמחתו, שכן שתי בשורות אלו לא היו נחשבים בעיניו לכלום לעומת הגילוי השכינה שזכה לו, וזהו שכתוב ויבן שם מזבח 'לה' הנראה אליו', ומוסיף בדבריו, שמכאן למדנו עד כמה אבותינו ראו את כל הטובות הגשמיות כטפילה לעומת עניני הרוחניות, ועיקר החשק שלהם היה בתורה ובמצות והשראת השכינה עכד"ק.

המרבה כבוד שמים וממעט כבוד עצמו

ובקדושת לוי הקשה, דאם טעם בניית המזבח היה משום גילוי שכינה, הלוא זה לא היה הפעם הראשונה שהשי"ת נתגלה אליו, ואמאי לא בנה מזבח כאשר נראה אליו ה' וציווה אותו 'לך לך מארצך' וגו', ומאי שנא מהכי. (וראה ברמב"ן שביאר ששם לא היה מראה ממש אלא בחלום או ברוח הקודש).

ומבאר בהקדם כלל גדול בעבודת ה', דהאדם צריך למצוא בכל דבר איך יצא מזה כבוד שמים, כגון כשיש לו איזה צער חס וחלילה לא יחשוב רק על צרת גופו, אלא עיקר צערו יהיה בנוגע לנשמה, ויחשוב שבעבור הצער הזה, לא יוכל ללמוד ולהתפלל ולעבוד את הבורא ברוך הוא כראוי, וכמו כן בעת שהקב"ה משפיע לאדם טובות גשמיות, כגון פרנסה ברווח או שאר טובה, אל יחשוב רק על הנאת הגוף, אלא עיקר השמחה יהיה שבעבור הטובה הזאת יוכל לעבוד את הבורא ברוך הוא מתוך שמחה וביישוב הדעת כראוי וכנכון. וזהו ענין הקרבנות, לקחת כל ענין גשמי ולהקריב ולחברו להשי"ת.

ועל פי זה יתורץ, כי בתחלת הפרשה כאשר נראה אליו ה' ואמר לו לך

לך מארצך, לא הבטיח לו הקב״ה שום טובה, ומה שהבטיחו ואברכך ואגדלה שמך, אינו אלא שלא יחסר לו כלום מחמת טורח הדרך, כדברי **רש״י** (יב, ב) שהדרך גורמת לשלשה דברים וכו׳, אבל עתה בפרשה זו שהבטיח לו טובות חדשות ברכת הזרע וברכת הארץ שהמה טובות גשמיות, מיד התבונן בדבר איך יצא מזה כבוד שמים ואיך אוכל לעבוד בזה את ה׳, וזהו שהביא עכשיו קרבן, לקרב הטובה הגשמית להשי״ת.

להעלות את הגשמיות לה׳

יוצא לנו שבכל ענין גשמי צריך למצוא את השי״ת בתוכו, ואכן זה היה עבודתו של אברהם אבינו, כדאיתא **בגמרא** (סוטה ד, ב) שאברהם הקנה להקדוש ברוך הוא שמים וארץ, כמו שנאמר הרימותי ידי אל ה׳ אל עליון קונה שמים וארץ, **וברש״י** (שם) שעל ידי ששיבח את הבורא, בזה חיבר את עניני הגשמיות להשי״ת, כי הגשמיות נראה כדבר נפרד מה׳, וכשהאדם מזכיר שם שמים עליו, וזוכר שהוא מה׳, בזה הוא מקנה אותו בחזרה להשי״ת, **ובישמח ישראל** (אות ט׳) פירש, הרימותי ידי וגו׳, ש״ידי׳ רומז לכל כוחות האדם, שכל כוחותיו מסר להשי״ת.

ויתירה מכך מצאנו **בגמ׳** (שם י, א) בעת שבאו אליו אורחים, הרגילם לדבר מהשי״ת, כמ״ש ויקרא שם בשם ה׳ אל עולם, אמר ריש לקיש, אל תיקרי ויקרא אלא ׳ויקריא׳, מלמד שהקריא אברהם אבינו לשמו של הקדוש ברוך הוא בפה כל עובר ושב, כיצד, לאחר שאכלו ושתו עמדו לברכו, אמר להם וכי משלי אכלתם, משל אלהי עולם אכלתם הודו ושבחו וברכו למי שאמר והיה העולם.

נמצא שכל עבודתו של אברהם אבינו לקחת כל הענינים גשמיים, ולמצוא בתוכם את ה׳, ולא רק לו לבדו עשה כן, אלא אף הקריא כן לכל באי עולם, שכולם יתבוננו בזה ויראו בכל דבר את ה׳ הנראה אליו.

יעזור השי״ת שנזכה לחיות בלא הסתר, ולזכור השי״ת בכל מעשינו ולהודות לו על כל החסדים והטובות, ונזכה לגאולה שלימה במהרה בימינו, אמן.

סעודה שלישית תשפ"ה

עם ישראל חזקים באמונתם כחומה

ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך. ובמדרש מביא את הפסוק בשיר השירים (ח, ח) **אחות לנו קטנה ושדים אין לה מה נעשה לאחותנו ביום שידובר בה, אם חומה היא נבנה עליה טירת כסף ואם דלת היא נצור עליה לוח ארז וגו'.** על פי פירוש רש"י כוונת הפסוק על כלל ישראל, שרוצה להתחבר אל ה', וה' ובית דינו מתייעצים, מה נעשה לה ביום שהאומות מתלחשים עליה להכחידה, ועל כך באה התשובה, אם חומה היא, אם תתחזק כנגדם באמונתה כחומה בצורה, ולא יתערבו בגוים, נבנה לה את בית הבחירה, אך 'אם דלת היא' שהיא נפתחת ואינו נשמרת, נבנה לה בנין מנסרים של עץ הנרקבים מהר, ובשמוע ישראל שדנים בדברים אלו, זועקת בכל לב **אני חומה**, דהיינו אני חזקה מאד באהבת ה', **ושדי כמגדלות אנו** מלאים בתי מדרשות המניקים את ישראל בדברי תורה.

אברהם אבינו זכה לדורות ע"י תוקף אמונתו

ובמדרש (לט, ג) דורשה על אברהם אבינו, אחות לנו קטנה זה אברהם, שבעבודתו הוא 'מאחה' את הקרעים, שכן הארץ נפרד מהקב"ה ואין ניכר בה כבוד ה', והלך אברהם ותיקן ואיחה אותה. ונקרא 'קטנה' שבעוד שהוא קטן כבר סיגל מצות ומעשים טובים. 'ושדים אין לה', שלא היה מי שילמדו מצות ומעשים טובים. 'מה נעשה לאחותנו ביום שידובר בה', ביום שיגזור עליו נמרוד לירד לתוך כבשן האש, והתשובה לכך, 'אם חומה היא נבנה עליה' אם מעמיד דברים כחומה ולא יכנע לנמרוד אלא ישאר בתוקף אמונתו, 'נבנה עליה', דהיינו שינצל מן האש וגם יקבל שכרו לדורות ונבנה ממנו את עם ישראל, אך 'אם דלת היא נצור עליה', אם דל הוא במצות ובמעשים טובים, לא יהא ההצלה אלא לו עצמו, אמר אברהם, רבון העולמים, אני חומה, ואני חזק מאד באמונתי ועל כן זכה שיעבור כח האמונה לדורות כדמצינו אצל חנניה מישאל ועזריה שמסרו נפשם למען כבודו יתברך.

כח השכל להתגבר על תאוות הגוף

הרה"ק רבי יעקב מראדזמין זי"ע בספה"ק **דברי אביב**, לומד את דברי המדרש על דרך עבודת האדם, מה נעשה לאחותינו ביום שידובר בה, היינו בזמן שיגיע בר ישראל לידי נסיון, איך יוכל לעמוד בו, ועל כך בא התשובה, אשר בדרך כלל בשעה שהיצר הרע בא אל האדם, ומנסה למושכו לעבירה או לתאוות עוה"ז, יכול האדם להציל את

עצמו שלא יכשל, שכן יש ביד השכל כח להתגבר על הגוף, כפי שאנו רואים שאם יתנו לפני האדם מאכל אשר טעמו ערב עד מאד, אך יש בתוכו סם המוות, בוודאי ימנע מלאוכלו, למרות שיצרו מנסה להתגבר עליו, כי השכל שולט על האדם.

בעת ניסיון יכול להנצל רק ע"י יראת שמים

אבל בשעת נסיון אז יש מלחמה גדולה, כי נוטלים מן האדם את שכלו ואת מדריגותיו, עד שאין לו בהירות בגודל רוע המעשה, ולכן נמשך אחרי הרוח שטות, ורק מי שהוא במצב של 'חומה', היינו שכבר הרגיל את טבעו להיות נמשך אחר השי"ת, עד שאין מקשיב כלל לטענות היצר, שכבר הרגיל את גופו שהחטא הוא דבר אסור, בלא שום טענה ומענה, אז יכול לכבוש את יצרו, אך אם אינו חזק כחומה, אזי היצר מצליח להשמיע את קולו, ואחר שכבר נכנס ארס היצר קשה לגרשו, כי צריך להשתמש בשכל כדי לדחותו, ועתה אין דעתו מיושבת עליו.

והנה כדי לקבל תוקף זו נגד היצר, צריך לאסוף הרבה יראת שמים, ללמוד בספרי יראה, עד שיזכור תמיד שעין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים. ובזה יחזק את טבע גופו לעמוד בנסיונות.

וזהו הפירוש, מה נעשה לאחותינו ביום שידובר בה, היינו לכשיבוא שעת נסיון, אם הורגל נפשו להיות כחומה בצורה נגד היצר, נבנה עליה טירת כסף, זה האיש יצליח להעמיד כבוד שמים על תילו, אך אם הוא דל במצות ובמעשים טובים, ולא הכין עצמו כראוי, הרי זה כמו לוח ארז, שעלול ליפול ח"ו. וזהו שאמר אברהם 'אני חומה' כי איני נשמע לשום דבר שהוא נגד כבוד שמים.

הקב"ה חפץ בעבודתנו אף כשאנו במדרגה נמוכה

ומצינו דברי חיזוק **מהרה"ק רבי אלימלך מנראדזיסק זי"ע,** (אמרי אלימלך) שאף אם האדם רואה אחר זמן רב, שעדיין אין עובד ה' כראוי אל יפול ברוחו אלא ימשיך בעבודה, וזהו שאמרו לך לך שיהא עסוק בכל עת בהליכה, 'מארצך', שילד תמיד בדרך ההכנעה והביטול לה', כי ארץ רומז לדבר נמוך ונכנע. ויחזק עצמו בשני דברים, **ממולדתך** שיתבונן שיש לו שורש טוב, וגודל מעלת הנשמה חלק אלוה ממעל החצובה מתחת כסא הכבוד. ועוד זאת ישית עצה בנפשו לחזק לבו, **ומבית אביך**, שיתבונן איך הפליא ה' חסדו, שאף כי השמים ושמי השמים לא יכלכלוהו, מכל מקום יעקב בחר לו קה, ודוקא את ליבו אוה למושב לו, כי הקב"ה רוצה דוקא את התפילה שלו ואת ההתגברות שלו. וכמבואר **בתיקוני זהר**

(כב, ב) זכאה איהו מאן דמתקן לה דירה נאה בלביה, וכלים נאים באיברים דיליה וכו׳. ובזה יחזק נפשו, עד שיעלה במעלות התורה והיראה.

יהי רצון שנזכה לחזק לבבינו לאהבה וליראה את ה׳ ולהרבות כבוד שמים, ולגאולה שלימה במהרה ברחמים אמן.

סעודה שלישית תשפ״ו

למה הירבה אברהם אבינו לדחות את הרכוש

ויאמר מלך סדום אל אברם תן לי הנפש והרכוש קח לך, ויאמר אברם אל מלך סדום הרימותי ידי אל ה׳ וגו׳ אם מחוט ועד שרוך נעל וגו׳. וצ״ב אמאי היה צריך אברהם אבינו לדחות את מלך סדום מיט אזא שארפקייט, שלא יקח ממנו כלום ואף לא ׳מחוט ועד שרוך נעל׳, ולמה לא אמר לו שאינו רוצה לקחת ממנו מאומה, ותו לא.

קושיות בפסוק ובמדרש על סדר הדברים

ועוד צ״ב סדר הכתובים, ויאמר ה׳ אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך, ובמדרש (לט, א) דרש את הפסוק (תהלים מה, יא) שמעי בת וראי והטי אזנך ושכחי עמך ובית אביך ויתאו המלך יפיך וגו׳, ולכאורה הפסוק לך לך וגו׳ נכתב שלא כסדרן, כי כשאדם נוסע אל ארץ אחרת יוצא בתחילה מבית אביו, ואחר כך ממולדתו, היינו משפחתו הסמוכים אליו, ורק אחר כך בא למדינה אחרת, ואם כן היה מן הראוי לכתוב תחילה ׳מבית אביך׳, ׳וממולדתך׳ ורק אח״כ ׳מארצך׳.

וכן צ״ב בדברי המדרש (לט ח) אמר רבי לוי, בשעה שהיה אברהם מהלך ׳בארם נהרים ובארם נחור׳, ראה אותן אוכלים ושותים ופוחזים, אמר הלואי לא יהא לי חלק בארץ הזאת, וכיון שהגיע ל׳סולמה של צור׳ (שהיא בצפונה של ארץ ישראל), ראה אותן עסוקין בניכוש בשעת הניכוש בעידור בשעת העידור, אמר הלואי יהא חלקי בארץ הזאת, אמר לו הקב״ה ׳לזרעך אתן את הארץ הזאת׳ ע״כ. גם כאן צ״ב, אמאי נקט ניכוש קודם עידור, הלוא ניכוש והוצאת האבנים מהתבואה, הוא זמן רב אחרי החרישה.

היצר מפתה האדם להשקיע רק בעניני עוה״ז

ונראה בזה, דאי׳ בדגל מחנה אפרים (ד״ה ויאמר) דהראשי תיבות של מ׳לך ס׳דום היא אותיות ס״מ, הוא השטן

הוא היצר הרע המתגבר על האדם בכל יום, וכדאי' **בגמ'** (סוכה נב, ב) יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש להמיתו, שנאמר צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו, ואלמלא הקדוש ברוך הוא שעוזר לו אינו יכול לו, שנאמר ה' לא יעזבנו בידו וגו'.

ואלו דיבורי מלך סדום היא הס"מ, שטוען לפני אברהם 'תן לי הנפש', שמפתה את האדם, שלא ירדוף האדם אחר ה', אלא יתן ח"ו את נשמתו עבור חלק הס"מ רח"ל, ותמורת זה 'והרכוש קח לך' יתן לו עניני עולם הזה ותאוות הגוף. לזאת נחרד אברהם אבינו והשיב בתוקף למלך סדום היא הס"מ, הרימותי ידי אל ה', הנני מבקש מאת ה' שיצילנו מידך, כי אם על ידי מה שתתן לי יתקלקל הצד הרוחני, ואאבד את חלקי לעולם הבא, איני רוצה שום שייכות עמך, ולא תתן לי מאומה ואף לא מחוט ועד שרוך נעל.

יתרחק ממעשי מדינתו ואח"כ אף ממעשי קרוביו

ואם ישאל האדם איך יוכל להתגבר על כל פיתויי היצר הנמצאים בסביבתו, הלוא טבע בני אדם להיות נמשך בדעותיו ובמעשיו אחר ריעיו וחבריו ונוהג כאנשי מדינתו וכמבואר **ברמב"ם** (הלכות דעות פ"ו), ומכל שכן שנמשך אחר אביו ואמו שנתגדל על ברכם.

לזה מלמדינו התורה, שהירא את ה' הרוצה לפרוש ממעשיהם, יתחיל לילך מדריגה אחר מדריגה, מן הקל אל הכבד, ולא יעשהו בפעם אחת, אלא תחילה יתרחק ממעשי בני מדינתו, שבזה יותר קל לפרוש ממעשיהם, ואחר שכבר עמד בזה ופירש ממעשי בני מדינתו, אזי ימשיך פרוש ממעשי בני משפחתו, וכך מעט מעט יגרשנו, עד שיפרוש גם מהרגלים הרעים המושרשים אצלו מבית אביו, וכך יתקן מעשיו עד קצה האחרון.

ולזה הסמיך לכאן המדרש הפסוק **שמעי בת וראי והטי אזנך ושכחי עמך ובית אביך ויתאו המלך יפיך** וגו', רצה לומר, 'שמעי בת' כי בתחלה כל עוד שלא נזדכך כראוי נאמר 'שמעי', שהיא רק שמיעה מרחוק, ואחר שכבר נזדכך אזי זוכה לבחינת 'וראי', שיכול כבר לראות רוחניות, ומפרש הפסוק על ידי מה יוכל להזדכך, על זה נאמר 'ושכחי עמך' היינו שתחילה יפרוש ממעשי בני מדינתו, ואחר כך ובית אביך, ואחר שיתקן מעשיו אזי 'ויתאו המלך יפיך', תוכל לדבק את עצמך באלוקים חיים.

ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלקים בציון

ובזה נמי יתבאר דברי המדרש, כיון שהגיע לסולמה של צור, 'סולם' רומז ל'סולם מוצב ארצה וראשו מגיע

השמימה׳ שהיא ההילוך בעבודת ה׳, ׳של צור׳ שהסולם עולה בדרך של ׳צור העולמים׳, וכיון שראה אותם אברהם אבינו ׳עסוקין בניכוש בשעת הניכוש, ובעידור בשעת העידור׳ הרומז לגודל מעלת עבודתם, שבתחילת ימי הנעורים הם עוקרים ומנכשין העשבים הלא טובים היינו בלבולי המחשבות ומידות הרעות מלבם ומוחם. וגם אחר כך, כשזכו להיות מושרשים בעבודת ה׳, וכבר רגילים בלימוד התורה ובתפילה כראוי, מכל מקום עדיין אינם מרפים מעבודתם, וחוזרים לתחילת חרישה, ומפשפשים במעשיהם למצוא את הצריך תיקון, זה נקרא ׳עידור׳ שחופר מחדש את הקרקע, זהו הדרך הנכון העולה בית קל, ובזה נתקנא אברהם ואמר ׳הלואי יהיה לי חלק בארץ הזאת׳, והבטיחו הקב״ה ׳לזרעך נתתי את הארץ הזאת׳, שאכן כך יתנהגו בניך הצדיקים.

יהי רצון שנזכה לעלות ב׳סולמה של צור׳, מדריגה בתר מדריגה, ולעבוד את ה׳ מתוך שמחה וטוב לבב ובמהרה ניגאל ברחמים אמן.

ה'חזון איש' | הרה"ק רבי אברהם אלימלך מקארלין זי"ע

מוצש"ק לך לך תשפ"א

ושאל לו במשפט האורים

השבוע (ט"ו בחשוון) היארצייט של **החזון איש זצוק"ל**, שהיה דר כאן בבני ברק. ובימיו התגורר כאן חסיד ווארקי החסיד הישיש ר' משה אהרן הלוי בוים ז"ל שהיה חסידו של **הרה"ק בעל ישמח ישראל מאלכסנדר** ואחר פטירתו הסתופף בצל קדשו של **הרבי רבי מנחם מאמשינאוו זי"ע**, הוא היה בן גילו של החזו"א ובידידות גדולה עימו, והוא נתן לו את הקוויטל הראשון, ומעשה שהיה כך היה, פעם בא לפני החזו"א וקוויטל בידו, החזו"א שאלו מה עלי לעשות עם זאת, אמר שאחרי הסתלקותו של **הגאסטינינער זי"ע** שהיה פועל ישועות גדול באו חסידיו לפני הגאון שר **התורה רבי יהושע'לע קוטנער**, ואמרו לו שבכח התורה גם יכולים לקחת קוויטלעך, ואכן התחיל לקחת קוויטלעך, בשמוע זאת החזו"א סבר וקיבל, ולקח החזו"א את הקוויטל, מיד נעמד ר' משה על רגלו כחסיד לפני רבו, החזו"א תמה, מה זאת? אמר, ששואלים לפני האורים ותומים צריך לעמוד, נתחייך החזו"א ונעמד אף הוא באומרו, גם הנשאל צריך לעמוד... וזה היה הקוויטל הראשון.

חיבור יסודי ומחודש

במעלות התורה של החזו"א מצינו חידוש מה שלא מצינו בזה הרבה, דהיינו שחרש כל התורה כפשוטו מהחל עד כלה וחיבר ספרים עמוקים מה שהעלה בחכתו לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא. והוא פלא מה שלא מצינו כמעט עוד שאר חיבורים כמוהו.

שיק אוועק דאס מענטשליכקייט...

פעם ביקש החזון איש מר' משה לומר לפניו א חסידישער דבר תורה, אמר לו בשם רבו **הרה"ק רבי מנחם מאמשינאוו זי"ע**, אשר בשעה שיוסף הצדיק לא יכל עוד להתאפק והוא נגלה אל אחיו, נאמר בתורה: ויקרא הוציאו כל איש מעלי, וביאר שהכוונה היא שיוסף הצדיק התפלל שלא יחוש חלילה אף נדנוד של נקמה בראותו את אחיו שמכרוהו והורידוהו מצרימה. וזה מה שביקש: הוציאו כל איש מעלי, שלא יהא לו שום רגשות אנושיים של נקמה. והתורה אכן מעידה 'ולא היה איש אתו בהתוודע יוסף אל אחיו'...

הרה"ק מקארלין | עמו אנכי בצרה

השבוע (י"ד בחשוון) גם היארצייט של **הרה"ק ר' אברהם אלימלך מקארלין**, הוא כבר היה בארץ ישראל בעת המלחמה, ונסע בחזרה לאירופא אל תוך המלחמה, ורבים ניסו להניאו מלנסוע, אך הוא טען שהוא חייב לנסוע, ואכן נעקד על קידוש ה', היו צדיקים שטענו שהיו צריכים למנוע בעדו בכל הכח.

צדיק גוזר

כ"ק אזמו"ר זצללה"ה פעם בדברו בענין המלחמה הזכיר איזה שיחה שהיה בעת שבא **הרבי מקארלין** לבקר אצל **הרה"ק ההוסיאטענער זי"ע**, [בשנת תרצ"ט] ושאל הקארלינער כמה שאלות בענין המלחמה, ובסוף שאל: מדוע לא 'יתבעו צדיקי הדור בהפצרה' שתהיה הגאולה, אחר רוב הצרות שעברו על ראשי עם בני ישראל וקשה כח הסבל, והשיב ההוסיאטינער: הצדיקים מתפללים, "ואולם לעמוד על התביעה בהפצרה אסור, סי קאן חלילה שאטען" ובזה נגמר השיחה בין שני הצדיקים זי"ע.

זכות כל הצדיקים יגן עלינו, א גוטע וואך א פרייליכע וואך.

הרה"ק בעל אהבת שלום מקאסוב זי"ע

אחר הבדלה פרשת לך לך תשפ"ג

וזכרת את ה' אלקיך

השבוע (י"ז בחשוון) היארצייט של **הרה"ק רבי מנחם מענדל מקאסוב** בעל **ה'אהבת שלום'**, היה בנו של ר' יעקב קאפיל, הנקרא ר' יעקב קאפיל 'חסיד', כי בכל מקום שהיה תמיד זכר את ה' העומד לנגדו, ואכן בפרשתן על הפסוק 'התהלך לפני' והיה תמים, מובא באחד ממפרשי התורה, (ראה ספורנו) שהכוונה שיהא תמיד במחשבתו שהולך לפניו ית', כמ"ש שויתי ה' לנגדי תמיד, ור' יעקב קאפל **היה עוצר לפעמים אפילו באמצע השוק ומניח ידיו על עיניו וזועק: "שויתי ה' לנגדי תמיד"** עד שקראו לו בכינוי: "שויתי'ניק".

אדמת קודש היא

בנו היה האהבת שלום מקאסוב, העיירה קאסוב נמצאת בסמיכות להערים קיטוב וקולומייא, אחד מן הצדיקים אמר ששמותיהן של ג' עיירות אלו מתחילים באות ק' **המרמזות על קדוש, קדוש, קדוש, כי אזור זה התקדש על ידי עבודתו הקדושה של הבעל שם טוב זי"ע**, ואורו נתגלה במקום ההוא.

כריח שדה אשר ברכו ה'

בצעירותו נסע **להרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע**. בספרו **אהבת שלום** (פרשת ויצא) **מביא ששמע מהרה"ק ר' זכריה מענדל משענדישוב** (איש קדוש, היה בן אחותו של הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זצ"ל תלמיד הרבי ר' אלימלך ובסוף הספר נועם אלימלך יש אגרת נפלאה ממנו אודות הנהגותיו של רבו עיי"ש) **שפעם אחת היה אצל הרה"ק ר' ר' אלימלך בעת בואו מטבילת המקוה בערב שבת קודש, ושמע איך שאמר לעצמו בזה הלשון: מי יכול לסבול ריחות הגן עדן...**

וְאָרוּצָה עד איש האלקים

ה'רמתיים צופים' **הרה"ק ר' שמואל שינאוור** שהיה במקורו מגאליציע נדד ממקום למקום בחיפושיו אחרי רבי, עד שבערך בגיל עשרים מצא את שאהבה נפשו ונדבק בכל לב **בהרבי ר' בונם מפשיסחא זי"ע**, בדרכו אף היה אצל האהבת שלום, כשסיפר אודות כך להרבי ר' בונם אמר לו הרבי: **ש'רגליו בוערות לילך אל היהודי הזה'** ואף שלא הכירו מעולם.

רואים את הקולות ואת הלפידים

אחד מבני הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע שָׂבַת פעם בשבת קודש אצל האהבת שלום בקאסוב, בשובו אל בית אביו, סיפר לפניו את כל אשר קרהו בדרך והליכותיו בקודש של הרבי מקאסוב, והוסיף לאמור, שכל העבודות שראה בקאסוב כבר ראה אצל אביו בלובלין, חוץ מן המסירות נפש בעת קבלת שבת בשעה שאומר 'מזמור לדוד' קול ה' בכח וכו', וכך היה מעשה, הרבי התפלל מאחורי הפרגוד שבינו לבין העם, ובשעה ששמעתי אותו אומר את הז' קולות בהתלהבות גדולה לעילא ולעילא, לא עצרתי כח ועליתי על ספסל, והבטתי לפנים מן המחיצה, וראיתי איך שמשתטח אפים ארצה, ומוציא את הקולות בקדושה ובטהרה.

ויעשו כולם אגודה אחת

הוא קבע **להתאסף בליל שבת קודש וכן להאסף בראש חודש**, ואכן נטע אהבת רעים גדולה בין אנשי שלומו, ואיש את רעהו עזרו בכל אשר להם.

כי חסד חפצתי ולא זבח

ספרו **אהבת שלום** מלא וגדוש באמרות טהורות ומתלהב בעיקר בשני יסודות עניני שבת קודש ועשיית צדקה וחסד, בפרשת וירא מביא על הפסוק 'והוא עומד עליהם', שלפעמים יש אורחים שאינם חשובים וחושש שמא ידברו לשון הרע וכדו', ואמר, דהנה הצדיק נקרא 'הולך', על שם שהולך ממדרגה למדרגה, ואילו המלאך נקרא **'עומד'** (כמ"ש ונתתי וגו' בין העומדים האלה, זכריה ג, ז), **וזהו שנאמר** 'והוא עומד עליהם' שאברהם אבינו ע"ה השפיל עצמו להיות בבחינת 'עומד', כדי שיוכל לקבל האורחים.

בדומה לזה מצינו **מהבעש"ט הק' זי"ע** בסוף הספה"ק **תולדות יעקב יוסף** שמביא **'שמעתי ממורי'** על מאחז"ל גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה וכו' שלפעמים יש בהכנסת אורחים חשש ביטול תורה או סיפורי לשון הרע וכו' מכל מקום גדולה הכנסת אורחים עיי"ש.

לקבל שבתות מתוך מיעוט עוונות

וכן בענין שבת קודש אמר פעם, שבששת ימי השבוע חושש מכל פגם, כי מורא על ראשו, שבאיזה פנים יוכל אחר כך לקבל פני שבת קודש.

זכותו יגן עלינו, א גוטע וואך א פרייליכע וואך.